

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/79/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723211421
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8723211421.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Zuzany Biščákovej v právnej veci starostlivosti súdu vo veci starostlivosti o mal. deti: S. P., nar. XX.XX.XXXX a F. P., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny J., deti rodičov matky: A.. L. P., X.. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXX, P., a otca: A.. H. P., X.. XX.XX.XXXX, bytom R. XXA/X, XXXX Y., K., v konaní o vydanie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 14P/153/2023 -22 zo dňa 16.10.2023, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje uznesenie.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa podaným návrhom zo dňa 03.10.2023 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bol otec aj rodinní príslušníci oprávnení každý deň v čase od 17.00 hod. do 19.00 hod. komunikovať (emailovou správou, telefonicky, alebo skype, alebo whatsapp) s mal. deťmi a naopak, pričom čas a dĺžka komunikácie by závisela od preferencií a požiadaviek detí, a zároveň aby matka bola povinná sprístupniť (odovzdať) mobilné telefóny mal. deťom, ktoré sú majetkom detí a rešpektovať súkromie detí počas komunikácie s rodinnými príslušníkmi otca detí.

2. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a žiaden z účastníkov nemal nárok na náhradu trov konania.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že matka sa nepodrobila neodkladnému opatreniu sp. zn. 15P/181/2022-10 zo dňa 08.12.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 24CoP/20/2023-166 zo dňa 04.04.2023 o oprávnenosti otca komunikovať s mal. deťmi telefonicky každú stredu a sobotu v čase od 18.00 hod. do 18.30 hod., ktoré je obmedzené do času rozhodnutia vo veci samej. V zmysle uvedeného súd prvej inštancie v rámci konania sp. zn. 14Em/11/2022 o výkon rozhodnutia vydal neodkladné opatrenie, ktorým uložil povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny J. po dobu 3 mesiacov, nakoľko tu existovali ospravedliteľné dôvody, čím sa súd v prvom rade pokúsil dosiahnuť dobrovoľné plnenie rozhodnutia účasťou na psychologickom a odbornom poradenstve, čo samozrejme neoprávňuje matku brániť otcovi v aktuálne nadstavenom kontakte s deťmi s tým, že v prípade neúspechu, súd upozornil na možnosť výkonu rozhodnutia. Proti tomuto rozhodnutiu podala matka odvolanie.

4. Súd prvej inštancie mal za to, že je neefektívne rozširovať telefonický kontakt, keďže problém spočíval v nerešpektovaní rozhodnutia sp. zn. 15P/181/2022-10 zo dňa 08.12.2022 v spojení s

uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 24CoP/20/2023-166 zo dňa 04.04.2023 matkou a nie rozsahu komunikácie, súd preto návrh v celom rozsahu zamietol.

5. Zároveň súd prvej inštancie uviedol, že o možnosti telefonovania aj s rodinnými príslušníkmi otca nebolo možné rozhodnúť, keďže jednak už odvolacím súdom bolo zistené, že starí rodičia podali samostatný návrh na úpravu styku a o tejto časti nerozhodol.

6. Proti uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec. Uviedol, že matka porušuje nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd rozhodol o otcovej oprávnenosti komunikovať s mal. deťmi. Poukázal na Dohovor o právach dieťaťa, ktorý v čl. 9 zakotvuje právo dieťaťa udržiavať kontakt s rodičom ako aj na čl. 12, ktorý zakotvuje právo dieťaťa byť vypočuté v každom súdnom konaní a to bez obmedzenia.

7. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka. Uviedla, že otec má upravený styk s deťmi, avšak doteraz odmieta poskytnúť telefónne číslo. Má za to, že otcovi ide iba o to, aby ich mohol zase kontrolovať, manipulovať a deti využiť na to, aby zbieral dôkazy proti mne. Deti od januára 2023 do apríla 2023 raz do týždňa telefonovali so svojimi starými rodičmi, ktorí mal. deti kontrolovali. Uviedla, že deti ani matka aplikácie Skype, Whatsapp nepoužívajú. Má za to, že prostredníctvom nich by otec maloleté deti kontaktoval nekontrolovane.

8. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 2 ods. 1 a § 3 ods.5 písm. c/ CMP, preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

9. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

10. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

11. Odvolací súd konštatuje, že potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva aj z ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa; bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava; ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa; ohrozenie vývinu dieťaťa a pod.

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i argumenty rodičov maloletého detí bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne uzavrel, že pomery účastníkov nie je nevyhnutné upraviť neodkladným opatrením. Základnými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré súd musí skúmať,

je hodnoverné osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi a skutočnosťou odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov; že neodkladným opatrením, pokiaľ bude mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia účastníkov neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah.

13. Odvolací súd zdôrazňuje, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 185 a nasl. CSP). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/149/2010 z 5.8.2010).

14. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo posúdiť, návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal otec a jeho rodinní príslušníci komunikácie s mal. deťmi každý deň v čase od 17.00 hod. do 19.00 hod., ktorých čas a dĺžka komunikácie by závisela od preferencií a požiadaviek detí a matka by bola povinná sprístupniť mobilné telefóny a rešpektovať súkromie detí.

15. Predmetom konania na odvolacom súde je posúdiť správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

16. Z obsahu spisu je zrejmé, že rodičia mal. detí sú rozvedení, nežijú v spoločnej domácnosti a komunikácia je problematická a vzájomné vzťahy konfliktné ohľadom starostlivosti o maloleté deti. Z rozhodovacej činnosti súdu je odvolaciemu súdu známe, že medzi rodičmi mal. detí sa vedú viaceré konania.

17. Odvolací súd má z obsahu spisu zistené, že komunikácia otca s mal. deťmi bola ustanovená neodkladným opatrením súdu prvej inštancie sp. zn. 15P/181/2022 -10 zo dňa 08.12.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 24CoP/20/2023 -166 zo dňa 04.04.2023 o oprávnenosti otca komunikovať s mal. deťmi telefonicky každú stredu a sobotu v čase od 18.00 hod. do 18.30 hod. Matka nariadené neodkladné opatrenie nerešpektovala, na základe čoho jej bolo súdom prvej inštancie v rámci vykonávacieho konania uložené neodkladné opatrenie podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Poprad po dobu 3 mesiacov, nakoľko existovali ospravedlniteľné dôvody.

18. Odvolací súd je toho názoru, že zásah súdu v danom konaní nie je potrebný, rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne a v súlade so zákonom, na základe čoho návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, v tom zmysle ako ho podal otec maloletých detí dňa 03.10.2023, je nedôvodný. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie a na potvrdenie správnej konštatácie dopĺňa.

19. Otcom podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada upraviť komunikáciu s mal. deťmi, sa vo svojej podstate dožaduje rozšírenia styku s mal. deťmi z doteraz nariadených dvoch dní po 30 minút na každodenný styk po 2 hodiny. Takto podaný návrh však nenapĺňa ani požiadavku naliehavej potreby okamžitého zásahu súdu formou nariadenia ním navrhovaného neodkladného opatrenia.

20. Súd prvej inštancie v rámci konania sp. zn. 14Em/11/2022 uznal, že matka mal. detí porušuje nariadené neodkladné opatrenie sp. zn. 15P/181/2022 -10 zo dňa 08.12.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 24CoP/20/2023 -166 zo dňa 04.04.2023. Za týmto účelom bolo matke súdom prvej inštancie nariadená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny J., aby sa dosiahlo dobrovoľné plnenie nariadeného neodkladného opatrenia, sp. zn. 15P/181/2022 -10 zo dňa 08.12.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 24CoP/20/2023 -166 zo dňa 04.04.2023. Odvolací súd uznesením sp. zn. 23CoP/11/2023 zo dňa 09.10.2023 zrušil matke vyššie uvedenú povinnosť, na základe čoho ešte nie

je právoplatne rozhodnuté o podanom návrhu otca, ktorým matka otcovi neumožňuje telefonický styk s deťmi.

21. Odvolací súd tak nevidí dôvod rozširovať komunikáciu otca s mal. deťmi, keďže otec v podanom návrhu poukazuje na neplnenie už nariadenej komunikácie, o ktorej sa vedie konanie o výkon rozhodnutia.

22. Za daného stavu teda odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie ako vecne správne postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V danom prípade nie sú známe žiadne dôvody, pre ktoré by malo byť rozhodnuté inak ako spôsobom vyplývajúcim z § 52 CMP.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).